

Handleiding: kaartjes maken en vormgeven

Vorm

Het maken van de kaartjes in een normale tekstverwerker als Word is zeer lastig: gebruik bij voorkeur een layout-programma zoals Microsoft Publisher of Adobe InDesign. Eventueel volstaat ook Microsoft Powerpoint.

Het ideale formaat voor de kaartjes is 7 bij 10 centimeter: daarvan passen er 9 in een A4-tje. Zet voor dit doel hulplijnen op de pagina's in het layout-programma: verticale hulplijnen op 70 en 140 millimeter, horizontale hulplijnen op 99 en 198 millimeter.

Laat rond deze hulplijnen steeds een ruime marge: houd de tekst en de afbeeldingen op tenminste 5 millimeter afstand van de randen van de kaartjes.

Houd er rekening mee dat bij het dubbelzijdig afdrukken links op de voorkant rechts op de achterkant wordt. Zorg dus dat de jaartallen 'gespiegeld' staan aan de afbeeldingen, op de volgende manier:

<i>Voor kant</i>			<i>Achterkant</i>		
gebeurtenis 1	gebeurtenis 2	gebeurtenis 3	jaartal 3	jaartal 2	jaartal 1
gebeurtenis 4	gebeurtenis 5	gebeurtenis 6	jaartal 6	jaartal 5	jaartal 4
gebeurtenis 7	gebeurtenis 8	gebeurtenis 9	jaartal 9	jaartal 8	jaartal 7

Exporteer de kaartjes naar PDF en druk ze dubbelzijdig af op tenminste 160-grams papier. (Bij dunner papier zijn de kaartjes te doorzichtig en kan het jaartal er doorheen gezien worden.) Zorg dat bij het afdrukken 'schalen en roteren' is uitgeschakeld! Anders is er het risico dat de zo zorgvuldig uitgemikte kaartjes verschuiven op de print, ze niet allemaal even groot zijn, en bovendien het snijden van de kaartjes een heel lastige klus wordt.

Snij de kaartjes tenslotte los op dezelfde afstanden als waar u op de computer de hulplijnen had gezet: 70 en 140 millimeter in de breedte van het papier, 99 en 198 millimeter in de lengte.

Inhoud

De praktijk leert dat de kaartjes zeer geschikt zijn om historische kennis te ordenen en te herhalen, maar een slecht middel zijn om historische kennis over te dragen. Weersta dus de verleiding om te proberen nieuwe kennis met de kaartjes over te brengen. Zorg dat alles wat er op de kaartjes staat ook in de lessen is behandeld, en al op één of andere manier in het historisch besef van de leerlingen is verankerd.

Om historisch redeneren te bevorderen en te voorkomen dat het kaartspel een vorm van 'jaartallen-memory' wordt, verdient het aanbeveling om de inhoud van de kaartjes naar andere kaartjes te laten verwijzen. Zorg, bijvoorbeeld, dat er op het kaartje dat het begin van de Middeleeuwen aankondigt ook staat dat het Romeinse Rijk is gevallen. Dit daagt de leerlingen uit om na te denken over oorzaak en gevolg, periode en context, en leerlingen dus meer, en meer betekenisvolle, verbanden in de tijd te laten zien dan louter jaartallen.